

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@C.N.C.D..org.ro

---

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 725
din 11.12.2013

Dosar nr: 726/2013

Petiția nr: 6686/21.10.2013

Petentă: M.B.

Reclamată: Curtea de Conturi a României

Obiect: limitarea participării la concursul pentru ocuparea funcției de auditor public extern pentru structura centrală sau la Camera de Conturi a municipiului București la cei care au domiciliul stabil în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1.1. M.B., str. ... T. J., județul G.;

I. 2. Numele și sediul reclamatei

1.2.1. Curtea de Conturi a României, str. ...

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră discriminatorie limitarea participării la concursul pentru ocuparea funcției de auditor public extern pentru structura centrală sau la Camera de Conturi a municipiului București la cei care au domiciliul stabil în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 26.11.2013 (filele 4-5 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audiere s-a prezentat reclamata.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta, prin petiția înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 6686/21.10.2013** (fila 1 din dosar), arată că reclamata a organizat în perioada 18-28.11.2013 un concurs pentru ocuparea posturilor de auditor public extern, fixând ca și condiție, pentru posturile din București, condiția domiciliului stabil în București sau în localitățile limitrofe situate pe raza județului Ilfov.

A depus la dosar înscrieri (filele 2-3 din dosar).

4.1. Susținerile reclamatei

4.2.1. Reclamata, prin **Adresa nr. 8524/18.11.2013**, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 17927/19.11.2013** (filele 7-12), arată următoarele aspecte relevante:

- au fost scoase în total 14 posturi de auditor public extern la structura centrală, 30 la structuri teritoriale (din care 2 în București);
- din interpretarea art. 16 alin. 3 al **Constituției României** rezultă că domiciliul reprezintă o condiție esențială a ocupării unei funcții;
- legislația permite stabilirea unor condiții specifice de angajare;
- **Statutul funcționarilor comunităților europene** prevede că funcționarul are obligația de a locui în locul în care se exercită funcția care i-a fost încredințată sau la o distanță corespunzătoare, care să nu-i jeneze exercitarea atribuțiilor sale;
- auditorii publici externi își desfășoară activitatea în teren, astfel se necesită prezența și după programul normal de lucru;
- criteriul de domiciliu nu apare în **O.G. nr. 137/2000**.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că petenta, neavând domiciliul stabil în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov nu a putut participa la concursul organizat de reclamată pentru ocuparea unui post de auditor public

extern din București, reclamatul introducând o astfel de limitare în condițiile de participare la concurs.

5.2. **O.G. nr. 137/2000** la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.5. Colegiul director constată că anunțul și ulterior concursul a creat o situație de diferențiere între cei care au domiciliul stabil în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov și cei care nu au un astfel de domiciliu stabil.

5.6. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 1: [...] *„pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu”* [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului** (în continuare **Protocolul nr. 12**), art. 1 alin. 1: [...] *„fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”*), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.7. Colegiul director constată că criteriul domiciliului se încadrează în noțiunea „sau orice alt criteriu”. În cazuistica sa, Colegiul director a recunoscut în mod repetat validitatea acestui criteriu.

5.8. Legătura de cauzalitate este evidentă, formulată însuși de reclamată.

5.9. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: *„Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”*, art. 2 alin. 1: [...] *„restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”*; **Protocolul nr. 12**, art. 1 alin. 1: *„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]”*).

5.10. Dreptul restrâns este dreptul la muncă, garantat de **Constituția României**. Chiar dacă nu a existat un refuz privind angajarea, un astfel de anunț reprezintă o descurajare al celor care ar putea candida pentru post, astfel dreptul la muncă este atins (a se vedea cauza **C-54/07, Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding împotriva Firma Feryn NV**, soluționată de Curtea Europeană de Justiție).

5.11. În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 a **O.G. nr. 137/2000**, cu modificările ulterioare. Limitarea participării la concursul pentru ocuparea funcției de auditor public extern pentru structura centrală sau la Camera de Conturi a municipiului București la cei care au domiciliul stabil în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov reprezintă o diferențiere pe criteriul domiciliului care afectează dreptul la muncă.

5.12. Art. 7 alin. 2 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (9).”*

5.13. Coroborat cu art. 2 alin. 1, Colegiul director constată că postarea unui anunț discriminator reprezintă faptă contravențională în sensul art. 7 alin. 2 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.14. Art. 2 alin. 9 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Măsurile luate de autoritățile publice sau de persoanele juridice de drept privat în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonanțe.”*

5.15. În mod evident limitarea accesului la ocuparea funcției de auditor public extern nu reprezintă o măsură afirmativă.

5.16. În anumite situații legislația europeană și cea a României prevede posibilitatea justificării obiective a unei fapte de diferențiere.

5.17. Justificare obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizat existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere (spre exemplu, conform **Convenției europene a drepturilor omului**, libertatea de exprimare poate fi restrâns pentru următoarele scopuri legitime: pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești). În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere. Privind justificarea obiectivă, prin jurespundența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat următoarele principii:

- **Convenția** nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalitățile faptice; justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză (**Cazul „referitor la unele aspecte ale legislației cu privire la limba educației în Belgia” împotriva Belgiei**, 23 iulie 1968);
- prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă; art. 14 din **Convenție** nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalitățile faptice; în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză; poate fi discriminatorie acea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod disproporționat un grup de persoane, chiar dacă măsura nu vizează în mod specific acel grup; o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008);
- justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

5.18. Reclamata invocă art. 16 alin. 3 al **Constituției României**, care are următorul conținut: „Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.” Având în vedere faptul că petenta are cetățenia română și domiciliul în România, această prevedere nu are relevanță privind soluționarea cauzei.

5.19. Reclamata mai invocă și **Statutul funcționarilor comunităților europene** conform căreia funcționarul are obligația de a locui în locul în care se

exercită funcția care i-a fost încredințată sau la o distanță corespunzătoare, care să nu-i jeneze exercitarea atribuțiilor sale. Se poate observa că prevederea se referă la funcționarul, și nu la persoana care candidează, prin concurs, la ocuparea unei funcții.

5.20. Se poate reține că, în conformitatea cu opinia reclamatului, justificarea obiectivă ar fi necesitatea ca auditorii publici externi să locuiască într-un loc aflat la o distanță corespunzătoare necesară exercitării atribuțiilor de serviciu.

5.21. O astfel de cerință poate fi considerată ca având un scop legitim.

5.22. Măsura întreprinsă de reclamată nu este însă nici adecvată și nici necesară, întrucât o persoană, după ce câștigă concursul de angajare, se poate muta, inclusiv prin chirie, la o distanță corespunzătoare necesară exercitării atribuțiilor de serviciu. Distanța corespunzătoare poate fi exprimată prin km și nu prin limitarea la județele actuale ale României (o localitate din sudul județului Prahova poate fi mai accesibilă privind un loc de muncă în București decât o localitate marginală dintr-un județ față de reședința de județ).

5.23. Art. 4¹ al **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința profesională.”*

5.24. Cum s-a arătat anterior, cerința profesională este ca persoana angajată să locuiască într-un loc aflat la o distanță corespunzătoare necesară exercitării atribuțiilor de serviciu și nu persoana care candidează la o funcție.

5.25. În concluzie reclamata nu a justificat obiectiv tratamentul diferențiat aplicat.

5.26. Art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** stabilește: *„Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”*

5.27. Colegiul director decide aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 1.000 lei având în vedere următoarele:

- discriminarea a vizat o persoană și nu un grup de persoane astfel cum a fost formulată petiția, dar în fapt putea viza un grup de persoane;
- discriminarea a îngrădit dreptul la angajare a petentei;
- discriminarea a fost comisă de o persoană juridică de drept public;
- astfel de discriminări reprezintă o practică frecvent întâlnită, astfel este nevoie de stoparea unui fenomen negativ în societate;
- directivele Uniunii Europene solicită statelor membre aplicarea unor sancțiuni descurajante în domeniul discriminării.

5.28. Art. 26 alin 1¹ al **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești”.*

5.29. Colegiul director obligă reclamata să publice într-un ziar de tiraj național un rezumat al hotărârii de constatare (conținând numărul și data hotărârii, numărul dosarului, reclamatul, obiectul, motivarea de fapt și de drept și dispozitivul), cu respectarea caracterului confidențial al numelui și domiciliului petentei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Limitarea participării la concursul pentru ocuparea funcției de auditor public extern pentru structura centrală sau la Camera de Conturi a municipiului București la cei care au domiciliul stabil în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov reprezintă discriminare în conformitate cu art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 alin. 2 al **O.G. nr. 137/2000** (cu unanimitatea de voturi a membrilor prezenți la ședință);

2. Aplică amenda contravențională în valoare de 1.000 lei reclamatei Curtea de Conturi a României (cu 5 voturi pentru 2 împotrivă ale membrilor prezenți la ședință);

3. Obligă reclamata să publice într-un ziar de tiraj național un rezumat al hotărârii de constatare, cu respectarea caracterului confidențial al numelui și domiciliului petentei (cu unanimitatea de voturi a membrilor prezenți la ședință);

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Administrației Finanțelor Publice sector 1 București pentru plata amenzii (cu unanimitatea de voturi a membrilor prezenți la ședință).

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice Sector 1 București, dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În mod similar partea reclamată va trimite către C.N.C.D. dovada publicării într-un ziar de tiraj național a rezumatului hotărârii de constatare. În caz contrar C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării: 16.12.2013

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit ***O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare*** și ***Legii 554/2004 a contenciosului administrativ***, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: H. I.